

Barnaverndarstofa

Samanburður á
barnaverndarmálum á fyrstu
sex mánuðum áráanna
2007 og 2008

Október 2008

Fækkun tilkynninga í barnaverndarmálum

Þegar fyrstu sex mánuðir áráanna 2007 og 2008 eru bornir saman kemur í ljós að tilkynningum hefur fækkað úr 4.383 í 3.940. Fækkunin milli ára er rúmlega 10%. Þessa fækkun má einkum skýra með fækkun tilkynninga frá lögreglu. Á fyrstu sex mánuðum yfirstandandi árs bárust barnaverndarnefndum 2.144 skýrslur frá lögreglu en árið 2007 voru þær 2.568. Tilkynningum frá lögreglu hefur því fækkað um 424 þegar litið er til fyrstu sex mánaða hvors árs um sig.

Flestar tilkynningar eru vegna áhættuhegðunar barna eða 51,4% allra tilkynninga. Alls eru 28% tilkynninga vegna vanrækslu á börnum, 19,6% vegna ofbeldis gegn börnum og 0,9% vegna þess að heilsu eða lífi ófædds barns var stefnt í hættu.

Tilkynnt var um 3.393 börn á fyrstu sex mánuðum ársins 2008 en sambærileg tala í fyrra var 3.567. Tilkynnt hefur því verið um 5% færri börn á fyrstu sex mánuðum ársins 2008 en 2007.

Umsóknum um meðferð hefur fækkað á þessu tímabili. Umsóknir voru 68 á fyrstu sex mánuðum ársins 2008 en í fyrra voru þær 81 á sama tímabili sem er um 16% fækkun. Fækkunin hefur orðið mest í umsóknum um langtímameðferð en þeim umsóknum hefur fækkað úr 26 í 19 milli áráanna 2007 og 2008. Fækkun umsókna má einkum skýra með færri umsóknum frá Barnavernd Reykjavíkur en umsóknum frá Reykjavík hefur fækkað um 16 milli ára (eða 40%). Umsóknum um meðferð hefur þó fjölgað milli ára frá nefndum á landsbyggðinni. Stúlkur eru nú í fyrsta sinn í meirihluta þeirra barna sem sótt er um meðferð fyrir. Þess má auk þess geta að meðalaldur barnanna hefur hækkað og er nú um 16 ár.

Umsóknum um fósturheimili fyrir börn hefur fækkað úr 59 í 45 á umræddu tímabili eða um tæp 24%. Fækkunin stafar af færri umsóknum um tímabundið fóstur. Umsóknum fólks sem óskar eftir að gerast fósturforeldrar hefur einnig fækkað og voru umsóknir 25 á fyrstu sex mánuðum ársins 2008 en voru 35 árið 2007 eða tæplega 29%.

Í eftirfarandi töflum má sjá sundurliðun á þessum samanburði.

Tilkynningar til barnaverndarnefnda

Fjöldi tilkynninga

Barnaverndarnefnd	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Reykjavík	1.942	44,3	1.816	46,1
Seltjarnarnes	99	2,3	47	1,2
Kópavogur	467	10,7	309	7,8
Garðabær	63	1,4	70	1,8
Hafnarfjörður	345	7,9	297	7,5
Álftanes	36	0,8	30	0,8
Reykjanesbær	326	7,4	271	6,9
Grindavík*	19	0,4	1	0,0
Sandgerði	100	2,3	101	2,6
Mosfellsbær	126	2,9	131	3,3
Akranes	63	1,4	82	2,1
Borgarfjarðar og Dala	22	0,5	6	0,2
Snæfellinga	25	0,6	19	0,5
Norðanverðir Vestfirðir	64	1,5	85	2,2
Vesturbyggð og Tálknafjörður	7	0,2	11	0,3
Húnaþing vestra	27	0,6	11	0,3
A-Hún	9	0,2	9	0,2
Skagafjörður	6	0,1	16	0,4
Útey	39	0,9	35	0,9
Eyjafjörður	118	2,7	129	3,3
Grímsey	0	0,0	0	0,0
Þingeyingar	64	1,5	53	1,3
Fljótsdalshérað	54	1,2	36	0,9
Fjarðabyggð	41	0,9	56	1,4
Hornafjörður	21	0,5	9	0,2
Árborg	92	2,1	81	2,1
Uppsveitir Árnassýslu	17	0,4	29	0,7
Hveragerði	23	0,5	16	0,4
Ölfus*	13	0,3	5	0,1
Rang.valla- og V-Skaftafellss.*	11	0,3	58	1,5
Vestmannaeyjar	144	3,3	121	3,1
Samtals	4.383	100,0	3.940	100,0

Tölur vantar frá Grindavík frá mars-júní

Tölur vantar frá Ölfus frá apríl-júní

Tölur vantar frá Rang.valla- og V-Skaftafells. frá maí-júní

Fjöldi tilkynninga eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Höfuðborgarsvæði	3.078	70,2	2.700	68,5
Landsbyggð	1.305	29,8	1.240	31,5
Samtals	4.383	100,0	3.940	100,0

Fjöldi barna sem tilkynnt er um

Barnaverndarnefnd	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Reykjavík	1.384	38,8	1.469	43,3
Seltjarnarnes	74	2,1	39	1,1
Kópavogur	419	11,7	270	8,0
Garðabær	60	1,7	68	2,0
Hafnarfjörður	329	9,2	264	7,8
Álftanes	29	0,8	23	0,7
Reykjanesbær	288	8,1	236	7,0
Grindavík*	17	0,5	1	0,0
Sandgerði	93	2,6	97	2,9
Mosfellsbær	119	3,3	122	3,6
Akranes	56	1,6	79	2,3
Borgarfjarðar og Dala	20	0,6	6	0,2
Snæfellinga	21	0,6	15	0,4
Norðanverðir Vestfirðir	54	1,5	71	2,1
Vesturbyggð og Tálknafjörður	7	0,2	11	0,3
Húnaþing vestra	26	0,7	11	0,3
A-Hún	9	0,3	9	0,3
Skagafjörður	5	0,1	13	0,4
Útey	38	1,1	35	1,0
Eyjafjörður	109	3,1	119	3,5
Grímsey	0	0,0	0	0,0
Pingeyingar	56	1,6	50	1,5
Fljótshálsa	52	1,5	34	1,0
Fjarðabyggð	33	0,9	56	1,7
Hornafjörður	14	0,4	9	0,3
Árborg	88	2,5	80	2,4
Uppsveitir Árnassýslu	17	0,5	28	0,8
Hveragerði	18	0,5	14	0,4
Ölfus*	11	0,3	5	0,1
Rang.valla- og V-Skaftafellss.*	10	0,3	58	1,7
Vestmannaeyjar	111	3,1	101	3,0
Samtals	3.567	100,0	3.393	100,0

Tölur vantar frá Grindavík frá mars-júní

Tölur vantar frá Ölfus frá apríl-júní

Tölur vantar frá Rang.valla- og V-Skaftafells. frá maí-júní

Fjöldi barna sem tilkynnt er um eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Höfuðborgarsvæði	2.414	67,7	2.255	66,5
Landsbyggð	1.153	32,3	1.138	33,5
Samtals	3.567	100,0	3.393	100,0

Fjöldi tilkynninga frá Neyðarlínunni 112

Barnaverndarnefnd	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Reykjavík	189	78,8	142	71,7
Seltjarnarnes	3	1,3	0	0,0
Kópavogur	2	0,8	13	6,6
Garðabær	1	0,4	2	1,0
Hafnarfjörður	8	3,3	0	0,0
Álftanes	0	0,0	1	0,5
Reykjanesbær	14	5,8	11	5,6
Grindavík*	0	0,0	0	0,0
Sandgerði	6	2,5	4	2,0
Mosfellsbær	0	0,0	6	3,0
Akranes	2	0,8	1	0,5
Borgarfjarðar og Dala	0	0,0	0	0,0
Snæfellinga	1	0,4	0	0,0
Norðanverðir Vestfirðir	0	0,0	2	1,0
Vesturbyggð og Tálknafjörður	1	0,4	0	0,0
Húnaþing vestra	0	0,0	0	0,0
A-Hún	0	0,0	1	0,5
Skagafjörður	0	0,0	1	0,5
Útey	2	0,8	1	0,5
Eyjafjörður	2	0,8	11	5,6
Grímsey	0	0,0	0	0,0
Pingeyingar	1	0,4	0	0,0
Fljótsdalshérað	2	0,8	0	0,0
Fjarðabyggð	0	0,0	0	0,0
Hornafjörður	1	0,4	0	0,0
Árborg	3	1,3	2	1,0
Uppsveitir Árnessýslu	2	0,8	0	0,0
Hveragerði	0	0,0	0	0,0
Ölfus*	0	0,0	0	0,0
Rang.valla- og V-Skaftafellss.*	0	0,0	0	0,0
Vestmannaeyjar	0	0,0	0	0,0
Samtals	240	100,0	198	100,0

Tölur vantar frá Grindavík frá mars-júní

Tölur vantar frá Ölfus frá apríl-júní

Tölur vantar frá Rang.valla- og V-Skaftafells. frá maí-júní

Allar tilkynningar sem bárust Neyðarlínunni 112

Athugið að tilkynningar sem berast Neyðarlínunni 112 eru fleiri en nefndir gefa upp. Ýmsar ástæður geta verið á mismuninum milli tilkynninga til Neyðarlínunnar og skráðra tilkynninga hjá nefndunum. Sumt sem tilkynnt er til 112 er ekki flokkað sem barnaverndartilkynning hjá nefndum og telst því ekki með í heildarfjölda tilkynninga.

Tilkynningar sem bárust Neyðarlínunni 112

	Fyrstu 6 mán 2007	Fyrstu 6 mán 2008
Fjöldi tilkynninga		
Heildarfjöldi tilkynninga	346	238

Ástæður tilkynninga

Ástæður tilkynninga	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Vanræksla	1.284	29,3	1.102	28,0
Líkamleg vanræksla	72	1,6	59	1,5
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	1.125	25,7	917	23,3
Vanræksla varðandi nám	28	0,6	50	1,3
Tilfinningaleg vanræksla	108	2,5	122	3,1
Ofbeldi	793	18,1	774	19,6
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	348	7,9	258	6,5
Líkamlegt ofbeldi	229	5,2	263	6,7
Kynferðislegt ofbeldi	226	5,2	264	6,7
Áhættuhegðun	2.289	52,2	2.027	51,4
Neysla barns á vímuefnum	409	9,3	274	7,0
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	612	14,0	446	11,3
Afbrot barns	1.045	23,8	1.023	26,0
Barn beitir ofbeldi	777	17,7	166	4,2
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	125	2,9	137	3,5
Heilsa eða líf ófædds barns í hættu	17	0,4	37	0,9
Tilkynningar alls	4.383	100,0	3.940	100,0
Hversu oft var barn í yfirvofandi hættu	63		43	

Tilkynnendur

Tilkynnendur	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Barnið sjálft	18	0,4	20	0,5
Ættingjar barns aðrir en foreldrar	191	4,4	191	4,8
Nágrannar	152	3,5	247	6,3
Önnur barnaverndarnefnd	66	1,5	71	1,8
Þjónustumiðst./starfsm.félagsþjónustu	77	1,8	82	2,1
Lögregla	2.568	58,6	2.144	54,4
Skóli, sérfræðiþj., fræðslu- eða skólaskr.	359	8,2	417	10,6
Leikskóli/gæsluforeldri	76	1,7	51	1,3
Læknir/heilsugæsla/sjúkrahús	305	7,0	244	6,2
Foreldrar barns	294	6,7	285	7,2
Aðrir	277	6,3	188	4,8
Samtals	4.383	100,0	3.940	100,0

Umsóknir um meðferð

Tegund meðferðar

Tegund meðferðar	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Stuðlar	30	37,0	27	39,7
Götusmiðjan	25	30,9	22	32,4
Langtímameðferð	26	32,1	19	27,9
Samtals	81	100,0	68	100,0

Umsóknir eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Reykjavík	41	50,6	25	36,8
Nágrenni Reykjavíkur	20	24,7	18	26,5
Landsbyggð	20	24,7	25	36,8
Samtals	81	100,0	68	100,0

Kyn barna sem sótt er um meðferð fyrir

Kyn	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Drengir	46	56,8	30	44,1
Stúlkur	35	43,2	38	55,9
Samtals	81	100,0	68	100,0

Meðalaldur barna sem sótt er um meðferð fyrir

Meðalaldur barna	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	Fjöldi	Hlutfall	Fjöldi	Hlutfall
Meðalaldur barna	15,4		16,0	

Umsóknir um fóstur

Tegund fósturs

Tegund fósturs	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
	Tímabundið	46	78,0	29
Varanlegt	7	11,9	6	13,3
Styrkt	6	10,2	10	22,2
Samtals	59	100,0	45	100,0

Umsóknir eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
	Reykjavík	29	49,2	19
Nágrenni Reykjavíkur	10	16,9	13	28,9
Landsbyggð	20	33,9	13	28,9
Samtals	59	100,0	45	100,0

Kyn barna sem sótt er um fóstur fyrir

Kyn	Fyrstu 6 mán 2007		Fyrstu 6 mán 2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
	Drengir	28	47,5	26
Stúlkur	31	52,5	19	42,2
Samtals	59	100,0	45	100,0

Meðalaldur barna sem sótt er um fóstur fyrir

Meðalaldur barna	Fyrstu 6 mán 2007	Fyrstu 6 mán 2008
	Tímabundið	11,7
Varanlegt	10,6	9,8
Styrkt	15,1	15,2
Samtals	12,0	13,1

Umsóknir um þýskt fóstur

Barnaverndarstofa er auk þess með samning við þýsku fyrirtækin Martiswerk eV Dorlar og Mut Zur Zukunft. Hvoru tveggja þessara fyrirtækja hafa heimild þýskra yfirvalda til að ráðstafa börnum í fóstur. Litið er á ráðstafanir þeirra sem fullt ígildi fósturráðstöfunar.

Umsóknir um þýskt fóstur

Þýskt fóstur	Fyrstu 6 mán	Fyrstu 6 mán
	2007	2008
	<i>Fjöldi</i>	<i>Fjöldi</i>
Fjöldi	1	1

Umsókn um leyfi til að gerast fósturforeldrar

Hvaðan koma umsóknir?	Fyrstu 6 mán		Fyrstu 6 mán	
	2007		2008	
	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>	<i>Fjöldi</i>	<i>Hlutfall</i>
Reykjavík og nágrenni	20	57,1	13	52,0
Vesturland	3	8,6	2	8,0
Vestfirðir	0	0,0	0	0,0
Norðurland	5	14,3	5	20,0
Austurland	2	5,7	1	4,0
Suðurland	3	8,6	3	12,0
Reykjanes	2	5,7	1	4,0
Fólk búsett erlendis	0	0,0	0	0,0
Samtals	35	100,0	25	100,0